

NVE
Postboks 5091, Majorstuen
0301 Oslo

e-post: nve@nve.no

Saksbeh./tlf.nr.: Kristian Bernseter / 917 11 627
Deres ref./Deres dato: 202414184 / 30.08.2024
Vår ref.: 2024/2154-2
Vår dato: 26.11.2024

Høringsuttalelse

Viser til høring 202414184 av 30.08.2024 om endringer i energilovforskriften og forskrift om kraftomsetning og netjtjenester om behandling av personopplysninger mm. Statnett svarer her både som eier av Elhub AS, avregningsansvarlig, systemansvarlig og utredningsansvarlig.

Statnett støtter at det etableres et tydelig hjemmelsgrunnlag slik at Statnett kan innhente og bruke detaljerte data fra Elhub. Både for systemansvarlig og utredningsansvarlig i transmisjonsnettet er det svært viktig med innsikt i kraftsystemets utvikling på et detaljert nivå. Samtidig mener vi at det også må tilrettelegges for bruk av Elhub-data til samfunnsnyttige formål utover forvaltningsoppgaver, inkludert analysearbeid og forskning. Det er også viktig å ta grep slik at Elhub-data kan lagres lenger og gi betydelig mer verdi enn hva som er tilfellet per i dag med kun tre års historikk.

Statnetts behov

Statnett har ulike roller og behov i relasjon til Elhub. Statnett som systemansvarlig og utredningsansvarlig har behov for detaljert kjennskap til kraftsystemet, både gjennom faktiske måledata og kraftsystemdata. Som avregningsansvarlig er Statnett gjennom avregningskonsesjonen utpekt som ansvarlig for å drifte og utvikle Elhub.

Avregningsansvarlig

I dag opererer Elhub basert på en dispensjon gitt avregningsansvarlig for å kunne oppbevare måleverdier og måledata i inntil 41 dager utover de 3 år gitt av forskrift. Dette for å kunne oppfylle forskriftsfestede oppgaver knyttet til avregning og korreksjon. Når forskriften nå revideres bør lagringstiden for avregningsformål angis til *3 år og det antall dager som er nødvendig for å ivareta en forsvarlig beregning av avregningsgrunnlaget ved normal drift, for timesmålte og profilavregnede målepunkt.*

Avregningsansvarlig er positiv til at det i høringen søkes et tydelig behandlingsgrunnlag for å dele detaljerte data fra Elhub, herunder personopplysninger. Avregningsansvarlig stiller seg også bak innspill gitt i egen høringsuttalelse fra Elhub AS.

Systemansvarlig og utredningsansvarlig

Som beskrevet i høringsnotatet har Statnett behov for både å forstå dagens kraftsystem i detalj og de langsiktige endringene. For systemansvarlig vil dette for eksempel være å kunne gjøre nøyaktige analyser av forbruksmønstre og prisrespons og bidrag fra prosumenter. Dette kan bidra til bedre verktøy for å forutsi etterspørsel i driftstimen eller for å verifisere responsen fra forbrukerflexibilitet i reservemarkedene. I et kraftsystem i endring med betydelig mer distribuert kraftproduksjon og innføring av nye teknologier, er Statnett avhengig av presis forståelse av de faktiske forhold slik at vi kan sikre balansen i systemet i dag og i fremtiden.

I et presset kraftnett med stadig høyere utnyttelsesgrad er det også vesentlig å forstå detaljer og lokale forhold for vurderinger knyttet til tilknytning, nettvikling og alternativer til nett. Gode, langsiktige data vil bidra til at Statnett kan utvikle transmisjonsnettet på en samfunnsøkonomisk rasjonell måte. Et forbedret informasjonsgrunnlag vil forbedre modellering, prognoser og analyser og dermed et bedre beslutningsgrunnlag for prioriteringer og treffsikre tiltak i utviklingen av kraftsystemet. I et slikt perspektiv er tre års datagrunnlag altfor kort.

Sletting av data

Det er svært uheldig at regelverket legger opp til sletting av Elhub-data etter kun 3 år (og 41 dager). Elhubs data har mulighet til å gi oss svært viktig innsikt, av stor samfunnsmessig betydning. For at dataene skal kunne gi økt verdi må lagringstiden økes. Eksempelvis lagres data i den finske datahuben i 8 år.

Konsekvensene av sletting av Elhub-data er ikke tilstrekkelig vurdert. Sletting gjøres som et resultat av særregler i avregningsforskriften. Samfunnsnyten av å lagre data i Elhub for forskning og analyse har ikke blitt vurdert og veid opp mot personvern hensyn. Som det kommer frem av personopplysningsloven kan personopplysninger lagres i lengre perioder blant annet for forskning i allmenhetens interesse eller statistiske formål, gitt egnede tiltak for behandling av personopplysninger.

Data kun for en kort periode innebærer færre observasjoner som kan benyttes for å finne årsakssammenhenger. Aggregerte data vil i mange situasjoner ikke være tilstrekkelig. De grupperingene som gjøres kan vise seg utilstrekkelige for et fremtidig behov. Aggregering gjør det også vanskelig eller umulig å koble data fra ulike kilder.

Detaljerte data for perioden med epidemi og energikrise slettes nå før man har hatt tilstrekkelig mulighet til å gjøre gode analyser av konsekvenser på for eksempel forbruksmønstre. Dette er svært uheldig. Vi foreslår at regelverket åpner for at Elhubs data kan lagres inntil 10 år.

Innsikt / Tilgang for andre

Som ansvarlig for Elhub og eier av Elhub AS er Statnett opptatt av å sikre størst mulig nytte av investeringene som er gjort i Elhub. Data fra Elhub kan bidra til økt kunnskap om utviklingen i kraftsystemet og kraftmarkedet, årsakssammenhenger og virkninger av ulike tiltak. Elhub bør sikres en tydeligere hjemmel til å behandle og dele data til statistikk og analyseformål, også utover forvaltningsoppgaver i NVE, RME og Statnett. For å utnytte det gode datagrunnlaget som finnes i Elhub for samfunnsnyttige formål bør det legges til rette for analyse og forskning gjennom datadeling. Dette bør komme frem av Elhubs formål i forskrift.

Med vennlig hilsen



Gunnar G. Løvås

Konserndirektør for kraftsystem og marked